

РОЗДІЛ 3 МЕТОДИКА

УДК 378.147:811.111'367

DOI <https://doi.org/10.32782/philspu/2025.12.8>

ІНДУКТИВНЕ ТА ДЕДУКТИВНЕ НАВЧАННЯ ГРАМАТИКИ У ВИКЛАДАННІ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ СТУДЕНТАМ-МЕДИКАМ

Венгринович Наталія Романівна,

кандидат філологічних наук,

доцент кафедри мовознавства

Івано-Франківського національного медичного університету

ORCID ID: 0000-0001-7537-2798

Researcher ID: O-8319-2017

Косило Наталія Володимирівна,

кандидат філологічних наук,

доцент кафедри мовознавства

Івано-Франківського національного медичного університету

ORCID ID: 0000-0002-2788-6775

Researcher ID: HOF-1874-2023

Богович Оксана Михайлівна,

старший викладач кафедри мовознавства

Івано-Франківського національного медичного університету

ORCID ID: 0000-0002-2602-2334

Researcher ID: HNR-6777-2023

У статті представлено порівняльне дослідження ефективності індуктивного та дедуктивного підходів до викладання граматики в рамках курсу англійської мови для студентів-медиків. Викладено теоретичні основи обох підходів з акцентом на їх методологічних принципах, перевагах та обмеженнях у професійній мовній освіті. У статті також описано експериментальне дослідження, проведене в медичному університеті серед студентів другого курсу медичного факультету. Учасники експерименту були розділені на підгрупи: дві підгрупи вивчали граматику дедуктивно (пояснення правил з подальшою практикою), а дві інші підгрупи – індуктивно (відкриття правил на основі автентичних медичних текстів). Дані були зібрані за допомогою попередніх підсумкових тестів та тестів, проведених через кілька тижнів, щоб оцінити здатність студентів зберігати та застосовувати свої мовні навички з плином часу, а також на основі анкетування студентів та спостережень викладачів.

Отримані дані свідчать, що підгрупи, які навчалися дедуктивним методом, продемонстрували децю вищі результати при виконанні підсумкового тесту, тоді як підгрупи, в яких застосовували індуктивний метод навчання, продемонстрували значно кращі результати через чотири тижні. Дані анкетування виявили, що студенти, які навчалися індуктивно, продемонстрували вищу мотивацію, залученість та сприйняття релевантності граматичного навчання для їхньої майбутньої професійної комунікації. У дослідженні встановлено, що змішана модель, яка поєднує індуктивний та дедуктивний підходи, є найефективнішою для вивчення англійської мови за професійним спрямуванням у медичній освіті. Обидва методи характеризуються своїми сильними сторонами і є цінними інструментами в арсеналі викладача. У медичній англійській мові поєднання обох методів – індуктивного (для контекстуального відкриття в клінічних випадках) та дедуктивного (для пояснення правил у технічній термінології) – сприяє розвитку комунікативної компетентності. Крім того, збалансований підхід сприяє розвитку самостійності, точності та впевненості. У статті пропонуються гібридні стратегії та приклади занять із урахуванням потреб студентів-медиків.

Ключові слова: індуктивний підхід, дедуктивний підхід, граматика, студенти-медики, англійська мова за професійним спрямуванням, змішане навчання, емпіричне дослідження.

Venhrynovych Nataliia, Kosylo Nataliia, Bohovych Oksana. Inductive vs. Deductive Grammar Instruction in Teaching English to Medical Students

The article presents a comparative study of the effectiveness of inductive and deductive grammar instruction in teaching English to students within the framework of English for medical students. The theoretical background of both approaches is outlined, with emphasis on their methodological principles, advantages, and limitations in professional language education. The research also describes an experimental study conducted at a medical university with second-year students of the Faculty of Medicine. The participants were divided into groups: two groups studied grammar deductively (rule explanation followed by practice), and the other two groups – inductively (rule discovery based on authentic medical texts). Data were collected through pre-, post-, and delayed post-tests, a student questionnaire, and teachers' observations.

The results revealed that the deductive groups achieved slightly higher scores in the immediate post-test, while the inductive groups showed significantly better retention after three weeks. Questionnaire data indicated that inductively taught students demonstrated

higher motivation, engagement, and perceived relevance of grammar instruction to their future professional communication. The study concludes that a blended model combining both inductive and deductive approaches is the most effective for ESP courses in medical education. In medical English, combining both methods – inductive for contextual discovery in clinical cases and deductive for explaining rules in technical terminology – promotes the development of communicative competence. The article proposes hybrid strategies, lesson examples, and best practices tailored to the needs of medical students, with an emphasis on cultural aspects and language proficiency. In addition, a balanced approach promotes independence, accuracy, and confidence. The article proposes hybrid strategies and examples of classes that consider the needs of medical students.

Key words: *inductive approach, deductive approach, grammar instruction, medical students, English for Specific Purposes, blended learning, empirical research.*

Вступ. Англійська мова за професійним спрямуванням в галузі медицини є невід’ємною складовою підготовки висококваліфікованих фахівців. Граматична складова у цьому контексті відіграє особливу роль, оскільки точна комунікація є необхідною умовою професійної компетентності працівників у галузі охорони здоров’я. Для студентів-медиків, які вивчають англійську як іноземну мову, граматику є не просто академічним знанням, а важливим інструментом для ефективного комунікації у спеціалізованих контекстах (опис клінічної картини, складання історії хвороби, спілкування з колегами, документація, наукові статті) в умовах високої відповідальності, таких як лікарні, дослідницькі лабораторії та міжнародні конференції. Медична англійська вимагає точності, наприклад, в таких структурах, як пасивний стан для опису процедур («The patient was administered antibiotics») або умовні речення для гіпотетичних діагнозів («If symptoms persist, further tests would be required»). Граматичні помилки можуть призвести до непорозуміння з тяжкими наслідками, що підкреслює необхідність ефективних стратегій навчання. Результати опитування викладачів та студентів свідчать про їх стійке переконання щодо ключової ролі граматики у забезпеченні точності висловлювань, розуміння та ефективного професійного спілкування. Однак буває й так, що студенти вважають вивчення граматики нудним, оскільки зазвичай це вимагає часу, концентрації та мислення, а пошук способу викладання граматики, який би відповідав очікуванням і потребам студентів, може бути проблематичним. Студенти можуть мати різні уподобання щодо навчання й отримувати різну користь залежно від підходу до викладання. Але хоча більшість викладачів згодні з тим, яку граматику слід викладати, часто точаться суперечки щодо того, як її викладати. Проблема вибору оптимального методу навчання граматики залишається актуальною. Два підходи – дедуктивне та індуктивне навчання – пропонують дуже різні шляхи розуміння граматики.

Мета статті – порівняти індуктивний та дедуктивний підходи з огляду на потреби студентів-медиків, показати приклади застосування, з’ясувати за яких умов кожен підхід є найбільш ефективним та запропонувати рекомендації.

Суперечка між індуктивним і дедуктивним викладанням граматики зосереджена на тому, як найкраще вводити граматичні структури. Дедуктивне викладання, засноване на традиційних методах, надає правила заздалегідь, що добре підходить обмеженим у часі навчальним програмам. Індуктивне навчання, що пов’я-

зане з відкриттям знань, заохочує студентів виводити правила з контексту, сприяючи глибшому когнітивному залученню [1; 2].

Дослідженнями, проведені вітчизняними та зарубіжними науковцями порівнюють ефективність індуктивного та дедуктивного підходів у різних контекстах. Наприклад:

– «Ефективність індуктивного та дедуктивного підходів у процесі вивчення граматики англійської мови» (Наталія Ямшинська, Єлизавета Крюкова, Наталія Духаніна) висвітлює досвід викладачів англійської мови професійного спрямування у використанні дедуктивного та індуктивного підходів до викладання граматики англійської мови [3].

– «Effectiveness of Inductive and Deductive Methods in Teaching Grammar» (Alzu’bi) показує результати застосування індуктивного і дедуктивного методів серед студентів університету й учнів елементарного рівня [4].

– «The Effects of Inductive-Deductive Grammar Instruction on Students’ Grammatical Accuracy» (Anita Noveria) робить висновок, що комбінований підхід (індуктивний + дедуктивний) привів до більших досягнень (~36 %) порівняно з ~22 % при використанні тільки дедуктивного підходу [5].

При застосуванні дедуктивного методу викладання включає детальне пояснення правил, форм та контекстів, в яких можна використовувати нову граматику. Викладач пояснює граматичну тему, а потім наводить приклади та дає вправи, при виконанні яких студенти працюють над новим матеріалом за підтримки викладача. Викладач надає зворотний зв’язок, допомагаючи студентам набутися впевненості та сформувати навички завдяки покроковому керівництву, підтримці та можливості задавати питання і отримувати роз’яснення. Таким чином, студенти вивчають правило і застосовують його тільки після того, як з ним ознайомилися. Такі вправи заповнюють прогалину між навчанням і самостійною практикою. Цей метод, який часто асоціюється з моделлю Presentation-Practice-Production (PPP) [1], переходить від загальних принципів до конкретних застосувань. Наприклад, викладаючи пасивний стан – поширену структуру в медичних звітах – викладач може сказати: «The passive voice is formed by «to be» + past participle, used to focus on the action or the recipient of the action, rather than the person or thing performing it». Потім студенти застосовують це до речень на кшталт «The first surgery was performed around 31,000 years ago». Цей підхід є традиційним і широко використовується в підручниках з граматики [6; 7].

Хоча індуктивний і дедуктивний методи мають на меті формування граматичної компетентності, вони принципово відрізняються за процесом і результатами.

Дедуктивний підхід характеризується перевагами та особливостями, що роблять його застосування ефективним у певних ситуаціях:

– Ефективність і чіткість. Економиться час, правила надаються чітко, що робить цей метод ідеальним для складних або суперечливих граматичних питань, таких як англійські артикли (a/an/ the), де індуктивне відкриття може призвести до плутанини. У медичній англійській мові дедуктивне навчання дозволяє швидко охопити технічні структури, такі як умовні речення в діагностичному міркуванні.

– Контроль, орієнтований на викладача. Підходить для великих груп або здобувачів освіти, які звикли до авторитарного стилю викладання, забезпечує послідовне розуміння та зменшує неоднозначність.

– Негайне застосування. Студенти можуть швидко перейти до практики, покращуючи свої мовленнєві навички. Дослідження показують значне поліпшення як у розпізнаванні, так і у живанні таких форм, як пасивний стан.

Поряд із перевагами дедуктивний підхід має ряд істотних недоліків, що обмежує можливість його використання:

– Пасивне навчання. Студенти можуть стати пасивними споживачами інформації, обмежується їхня залученість та критичне мислення, знижується мотивація. У медичному контексті це може перешкоджати здатності адаптувати граматику до реальних життєвих ситуацій.

– Інформаційне перевантаження. Спочатку представлення правил може перевантажити студентів, особливо з урахуванням впливу рідної мови (наприклад, українська мова не має такої різноманітності часів, як англійська).

– Нижча запам'ятовуваність. Дослідження показують, що цей метод може призвести до нижчого рівня засвоєння порівняно з індуктивними методами.

Індуктивне навчання йде протилежним шляхом. Студенти вивчають використання граматичних структур через практичне застосування мови в контексті – часто у вигляді уривків для читання або прослуховування – а потім усвідомлюють на практичних прикладах. Викладач виступає скоріше як фасилітатор, який скеровує студентів до самостійного визначення правила. Студентів заохочують використовувати критичне мислення, попередні знання та стратегії вивчення мови для аналізу наведених прикладів і самостійного формулювання правил. Цей підхід заохочує помічати закономірності та робити узагальнення. Наприклад, при вивченні минулого докнаного часу в медичних історіях, студенти можуть прочитати історію хвороби пацієнта: «The patient had experienced these symptoms before the doctor arrived.». Запитання викладача спонукають студентів помітити часову форму і вивести правила її використання для дій, завершених до іншої події в минулому.

Індуктивні методи мають очевидні переваги, особливо у сприянні активному навчанню:

– Залученість та автономія. Залучення студентів до формулювання правил підвищує мотивацію, критичне мислення та довгострокове запам'ятовування. Студен-

ти-медики можуть утворювати речення, пов'язані з клінічними випадками, підвищуючи їхню актуальність.

– Комунікативна інтеграція. Цей підхід відповідає комунікативній методиці навчання, сприяючи взаємодії через такі завдання, як рольові ігри в медичних консультаціях.

– Орієнтованість на студента. Заохочується співпраця між студентами, може використовуватися для різних рівнів володіння англійською мовою в медичних групах.

Незважаючи на свої сильні сторони, використання індуктивного методу навчання не позбавлене певних недоліків:

– Часові витрати. Такий підхід вимагає більше часу у здобувачів освіти для дослідження, що може бути непрактичним в умовах насиченого навчального плану для студентів-медиків.

– Ризик помилок. Студенти можуть зробити неправильні висновки, якщо приклади є неоднозначними, що призведе до розчарування та незадоволення.

– Інтенсивна підготовка. Викладачі повинні підбирати репрезентативні приклади, що вимагає часу та ресурсів.

Обидва методи можуть бути інтегровані в комунікативній методиці навчання, використовують контекстуальні приклади та ведуть до практичного використання. Слід також пам'ятати, що студенти-медики характеризуються певними особливостями, що впливають на вибір підходу:

1. Спеціалізовані потреби – тексти, лекції, наукові статті, клінічні описи використовують специфічну лексику, структури пасивних конструкцій, дієслівні форми, модальні слова (ability, permission, obligation, speculation), складні часові форми, обороти, які не часто використовуються в загальній англійській.

2. Формальна точність – граматичні помилки можуть спричинити неправильне розуміння в медичному контексті, наприклад: “Patient was given medication” vs “Patient has been given medication”; неправильне вживання часових форм може спотворити зміст речення.

3. Обмежений час і велике навантаження – окрім англійської мови, студенти мають багато інших дисциплін, практик, клінічної роботи, тому час на англійську обмежений.

4. Різний рівень підготовки – деякі студенти приходять з хорошим базовим рівнем граматики, інші – з прогалинами, особливо у тих темах, які в українській мові мають інші або відсутні відповідники.

5. Висока мотивація, але практична спрямованість – студенти зацікавлені в тому, щоб англійська була корисною для їхньої професійної діяльності, для читання статей, спілкування, документації.

Матеріали та методи. Для того щоб зрозуміти, яку стратегію використовувати для викладання англійської мови студентам-медикам, викладачами кафедри мовознавства було проведено дослідження.

Мета дослідження – виявити, який підхід (індуктивний чи дедуктивний) є ефективнішим для формування граматичної компетентності студентів-медиків у межах курсу англійської мови професійного спрямування.

Завдання дослідження:

1. Розробити навчальні матеріали на основі обох підходів.

2. Провести навчальний експеримент із двома підгрупами студентів.

3. Виміряти рівень граматичних знань до, після та через 4 тижні після експерименту.

4. Провести анкетування щодо сприйняття обох підходів.

5. Проаналізувати результати й сформулювати методичні висновки.

Дослідження проводилося у весняному семестрі 2024/2025 н.р. на базі Івано-Франківського національного медичного університету. Учасниками експерименту були 60 студентів 2-го курсу медичного факультету (2 групи по 15 студентів у кожній підгрупі), які вивчають нормативну дисципліну “Іноземна мова (за професійним спрямуванням): англійська”. Їхній рівень англійської – B1-B1+. Експеримент тривав 8 тижнів (16 академічних годин). Вивчалися наступні граматичні теми: пасивні конструкції, герундій та інфінітив, модальні дієслова в медичному контексті, умовні речення (if-clauses) у медичних рекомендаціях. Дві підгрупи A1 і B1 (дедуктивні) навчалися за традиційною схемою (пояснення → приклади → вправи). Підгрупи A2 і B2 (індуктивні) навчалися через аналіз автентичних медичних текстів, усвідомлення закономірностей, формулювання правил студентами. В обох викладачів, які проводили заняття (один викладач для підгруп A1 і A2 та інший викладач для підгруп B1 і B2), приблизно однаковий досвід (понад 20 років викладання англійської мови). Тестування включало Pre-test, Post-test та Delayed post-test. Кожен тест складався з 30 завдань: 15 завдань множинного вибору, 10 трансформаційних і 5 речень на переклад. По завершенні вивчення тем було проведено анкетування (за 5-бальною шкалою Лайкерта). Теми питань:

1. Чи було зрозуміло, як формується граматичне правило?

2. Наскільки корисними були приклади з медичних текстів?

3. Чи відчували ви себе активним учасником процесу навчання?

4. Чи легко застосовувати правило у власних висловлюваннях?

5. Чи вважаєте ви цей метод ефективним для майбутньої професійної діяльності?

Спостереження викладача: нотатки про залученість, швидкість виконання завдань, типові помилки.

Усі студенти виконали pre-test, який засвідчив приблизно однаковий рівень знань у підгрупах (середній бал: 56,8 % у підгрупах A1 і B1; 57,3 % у підгрупах A2 і B2) (Табл. 1). Протягом 8 тижнів проводилися 16 занять по 90 хвилин. У дедуктивних підгрупах викладачі детально пояснювали правила граматики, приклади бралися з підручника *Professional English in General Medicine* (Venhrynovych N.R., Kosylo N.V., Tsebruk I.F., Bohovych O.M.) [8] та авторських роздаткових матеріалів. Потім студенти виконували письмові вправи, переклад, граматичні тести. В індуктивних підгрупах на початку кожної теми студентам пропонували уривки з автентичних медичних звітів, статей чи протоколів (по 6–10 речень). У парах або групах студенти аналізували приклади, виділяли граматичні структури, формулювали власні правила. Викладачі підсумовували висновки, формулювали правила, давали вправи на застосування. Post-test проводився одразу після завершення курсу, delayed post-test – через 4 тижні без додаткового повторення.

Результати дослідження.

Відразу після вивчення граматичних тем дедуктивні підгрупи показали трохи кращі результати (швидке засвоєння). Через чотири тижні показники індуктивних підгруп зросли, тоді як у дедуктивних – знизилися. Різниця в довготривалому запам'ятовуванні склала 7,3 % на користь індуктивних підгруп. Порівняльний аналіз тестів представлено у Табл. 1.

Анкетування, результати якого представлені у Табл. 2, показало, що дедуктивні підгрупи високо оцінили зрозумілість правил (4,6) та ефективність для професійних цілей (4,2), тоді як індуктивні підгрупи відзначили більшу активність під час навчання (4,9) та корисність прикладів (4,8). Загалом, дедуктивний підхід забезпечує кращу структурованість матеріалу, тоді як індуктивний сприяє більше практичному застосуванню вивченого та професійному розвитку студентів. Крім того, студенти індуктивних підгруп оцінювали свої заняття як цікавіші, практичніші та ближчі до реальних ситуацій спілкування.

Обговорення результатів:

– Дедуктивний підхід забезпечує швидке короткострокове засвоєння, особливо коли структура знайома або коли студентам потрібно підготуватися до тесту.

Таблиця 1

Порівняльний аналіз тестів

Етап	Дедуктивні підгрупи	Індуктивні підгрупи
Pre-test	56.8 %	57.3 %
Post-test	83.2 %	80.6 %
Delayed post-test	75.1 %	82.4 %

Таблиця 2

Результати анкетування (бали за 5-бальною шкалою)

Питання	Дедуктивні підгрупи	Індуктивні підгрупи
1. Зрозумілість правил	4.6	4.1
2. Корисність прикладів	4.3	4.8
3. Активність під час навчання	3.7	4.9
4. Легкість застосування у мовленні	4.0	4.4
5. Ефективність для професійних цілей	4.2	4.7

Приклади дедуктивного та індуктивного викладання граматичних тем

Граматична тема	Приклад дедуктивного заняття	Приклад індуктивного заняття
Пасивні конструкції (patient was given ..., blood is drawn ...)	Викладач подає правило пасиву: утворення (be + past participle), коли вживається, різниця між дієслівною активною / пасивною формою. Потім – приклади з медичних речень, вправи: перетворити активні речення у пасивні; використовувати пасив у змішаних завданнях.	Студентам дають низку медичних текстів (напр., історія хвороби, інструкції, клінічні звіти) з використанням пасиву. Вони працюють в групах, аналізують речення: шукають, як вживається пасив, які дієслова, які часові форми. Викладач направляє дискусію, допомагає сформулювати правило, потім дається узагальнення і вправи.
Використання модальних дієслів (must, should, may, might) для вираження обов'язку, ймовірності, дозволу	Правило: значення модальних дієслів, форма, порядок слів, відмінності. Потім приклади: «Doctors must wash hands», «You should have taken ...», «May I see your reports?»; вправи.	Студентам читають уривки медичних стандартів, клінічних настанов, де зустрічаються модальні дієслова. Вони підкреслюють всі випадки, працюють над тим, яке значення модального дієслова в кожному контексті, складають таблицю різниці, потім формують правило, обговорюють нюанси.
Форми інфінітива, герундія, дісприкетників (verbals)	Пояснення форм (to + infinitive, gerund, participle), правила, коли використовуються інфінітив та герундій (after certain verbs, prepositions тощо). Вправи: вибір правильної форми у реченнях.	Студентам надають аутентичний медичний текст, в якому зустрічаються всі ці форми: «The ability to heal», «diagnosing patients involves ...», «treated patients being observed ...», «the patient having received ...». Вони аналізують, які форми, де з'являються, після яких слів, формують правило. Потім викладач уточнює й доповнює правило, подає вправи.

– Індуктивний підхід сприяє глибшому розумінню та довготривалому запам'ятовуванню граматичних моделей.

– Студенти-медики особливо позитивно сприймають аналіз реальних медичних текстів, що робить індуктивний метод ближчим до їхньої професійної діяльності.

Під час спостережень також відзначено, що студенти індуктивної групи частіше користувалися англійською під час групової роботи, тоді як у дедуктивній частіше зверталися до українських пояснень.

У Табл. 3 пропонуємо кілька узагальнених моделей занять та вправ з прикладами, як можна застосувати індуктивний чи дедуктивний підхід для конкретних граматичних тем, важливих студентам-медикам.

Представлені моделі демонструють практичну реалізацію обох підходів та їх вплив на формування граматичних навичок у студентів-медиків.

Висновки.

Проведене дослідження дозволило порівняти індуктивний та дедуктивний підходи з урахуванням потреб студентів-медиків та оцінити ефективність їх використання у формуванні граматичних навичок. Розроблені навчальні матеріали та проведений експеримент із

двома підгрупами показали, що обидва підходи можуть бути ефективними – залежно від студента, мети та контексту: індуктивний підхід – для простіших форм, а дедуктивний – для складних. Анкетування підтвердило позитивне сприйняття обох методів студентами, водночас виявивши різницю в акцентах: дедуктивний підхід цінується за ясність і системність, індуктивний – за інтерактивність та прикладну спрямованість. На основі аналізу результатів можна рекомендувати змішану модель (inductive-deductive), яка є оптимальною для студентів у медичних університетах та дозволяє максимально ефективно задовольнити навчальні потреби студентів-медиків та підвищити результативність засвоєння граматики. Методична рекомендація: варто починати з індуктивного відкриття граматичного правила, а завершувати дедуктивним поясненням-узагальненням, щоб забезпечити баланс між відкриттям і систематизацією. Також варто чергувати підходи для підтримання зацікавленості. Подальші дослідження мають бути спрямовані на розширення вибірки, аналіз впливу рівня підготовки та включення цифрових технологій в індуктивне навчання граматики.

Література:

1. British Council. Planning a grammar lesson, 2022. URL: <https://www.teachingenglish.org.uk/>
2. Thornbury Scott. How to teach grammar. London : Longman, 1999. 192 p.
3. Ямшинська Н., Крюкова Є., Духаніна Н. Ефективність індуктивного та дедуктивного підходів у процесі вивчення граматики англійської мови. *Наукові праці Міжрегіональної Академії управління персоналом. Педагогічні науки.* № 2(55) (2023). С. 43–49. DOI: <https://doi.org/10.32689/maup.ped.2023.2>
4. Alzu'bi, M. A. Effectiveness of inductive and deductive methods in teaching grammar. *Advances in Language and Literary Studies.* Vol. 6(2), 2015. Pp. 187–193. URL: <https://journals.aiac.org.au/index.php/all/article/view/1392/1362>
5. Noveria A. The effects of inductive-deductive grammar instruction on students' grammatical accuracy. *ELS Journal on Interdisciplinary Studies in Humanities.* Vol. 4 (3), 2021. Pp. 316–321. DOI: <https://doi.org/10.34050/elsjsh.v4i3.18123>
6. Michael Swan, Catherine Walter. Oxford English grammar course. Revised Edition: Intermediate. Oxford University Press, 2020. 386 p.
7. Murphy, R. English grammar in use with answers and CD ROM. Fifth Edition. Cambridge: Cambridge University Press, 2019. 382 p.

8. Венгринович Н. Р., Косило Н. В., Цебрук І. Ф., Богович О. М. Professional English in General Medicine. Підручник (видання друге, виправлене). Івано-Франківськ : Івано-Франківський національний медичний університет, 2024. 512 с.

References:

1. British Council. (2022). Planning a grammar lesson. <https://www.teachingenglish.org.uk/>
2. Thornbury, S. (1999). How to teach grammar. Longman.
3. Yamshynska, N., Kryukova, Y., & Dukhanina, N. (2023). Effectiveness of inductive and deductive approaches in the process of learning English grammar. *Naukovi pratsi Mizhriehional'noi Akademii upravlinnia personalom. Pedagogichni nauky [Scientific Works of the Interregional Academy of Personnel Management. Pedagogical Sciences]*, 2(55), 43–49. <https://doi.org/10.32689/maup.ped.2023.2>
4. Alzu'bi, M. A. (2015). Effectiveness of inductive and deductive methods in teaching grammar. *Advances in Language and Literary Studies*, 6(2), 187–193. <https://journals.aiac.org.au/index.php/all/article/view/1392/1362>
5. Noveria, A. (2021). The effects of inductive-deductive grammar instruction on students' grammatical accuracy. *ELS Journal on Interdisciplinary Studies in Humanities*, 4(3), 316–321. <https://doi.org/10.34050/elsjish.v4i3.18123>
6. Swan, M., & Walter, C. (2020). Oxford English grammar course: Intermediate (Rev. ed.). Oxford University Press.
7. Murphy, R. (2019). English grammar in use with answers and CD-ROM (5th ed.). Cambridge University Press.
8. Vengrynovych, N.R., Kosylo, N.V., Tsebruk, I.F., & Bohovych, O.M. (2024). Professional English in general medicine (2nd ed., revised). Ivano-Frankivsk National Medical University.

Дата першого надходження рукопису до видання: 20.10.2025

Дата прийнятого до друку рукопису після рецензування: 18.11.2025

Дата публікації: 24.12.2025